

Raadsvoorstel-advies

Aan:	de gemeenteraad	Van team:	Zorg
Portefeuillehouder:	Wethouder De Vrij	Adviseur:	Priscilla Kuijpers
Betrokken portefeuillehouder:		E-mail:	p.kuijpers@denhelder.nl
Classificatie:	Openbaar	Kenmerk:	0000392013
		Datum voorstel:	13 mei 2025
Onderwerp:	Voorstel tot indienen zienswijze Kadernota 2026 jaarstukken en begroting GGD HN		

Publiekssamenvatting:

Op 11 april 2025 hebben de gemeenten in Noord-Holland Noord de concept Jaarstukken 2024 en de stukken voor de Begroting 2026 van de GGD Hollands Noorden ontvangen. Gemeenteraden kunnen uiterlijk 25 juni 2025 hun zienswijze kenbaar maken. Het college van burgemeesters en wethouders stelt de raad voor geen zienswijze in te dienen op de jaarstukken 2024 en begroting 2026 van de GGD.

Geadviseerd besluit:

Het college besluit de gemeenteraad voor te stellen:

1. Geen zienswijze af te geven op het voorstel aan het algemeen bestuur om het jaarresultaat 2024 van € 75.000 toe te voegen aan een nieuw te vormen bestemmingsreserve voor Veilig Thuis.
2. Geen zienswijze af te geven op de Begroting 2026 GGD Hollands Noorden.

Aanleiding en context

Vanaf 2026 worden gemeenten geconfronteerd met aanpassingen en kortingen in het gemeentefonds. Dat zorgt voor bezuinigingsopgaven bij gemeenten. De gemeenten hebben GGD HN verzocht drie scenario's (3%, 5% en 7%) uit te werken in de Kadernota 2026. Op woensdag 12 maart 2025 heeft het algemeen bestuur van GGD HN ingestemd om het 5% bezuinigingsscenario te verwerken in de begroting, waarbij de maatregelen 3, 5 en 14 niet genomen worden. Het AB heeft met het besluit over de Kadernota expliciet gekeken naar de bezuinigingen met de minste impact voor onze inwoners.

Het gekozen bezuinigingsscenario komt neer op 11 bezuinigingsmaatregelen met een totaal bezuinigingsbedrag van 1,6 miljoen. Hoewel hiermee richting wordt gegeven aan het 5%-scenario, is nog niet zeker of dit volledig haalbaar is. De enige maatregel die mogelijk nog toegevoegd kan worden, is maatregel 15 (wettelijke controle van kinderdagverblijven). Op verzoek van het algemeen bestuur wordt deze maatregel nog onderzocht op haalbaarheid en is daarom nog niet opgenomen in de Begroting 2026.

Doelen en resultaten

De GGD is een gemeenschappelijke regeling van 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD bewaakt, beschermt en bevordert de gezondheid en veiligheid van inwoners in Noord-Holland Noord. De GGD voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg), alsmede taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen.

Taken op basis van de Wpg zijn:

- Basistaken jeugdgezondheidszorg 0 tot 18 jaar en prenatale voorlichting en huisbezoek;
- Infectieziektebestrijding, inspectie, hygiëne en medische milieukunde;
- Forensische geneeskunde en GGD Rampenopvangplan;
- Epidemiologie, collectieve gezondheidsbevordering en ondersteuning gezondheidsbeleid.

GR taken die de GGD uitvoert op basis van andere wetgeving dan de Wpg, zijn toezicht kinderopvang, lijkschouwingen en Veilig Thuis. Aanvullende diensten die de GGD uitvoert zijn opvoedondersteuning, openbare geestelijke gezondheidszorg, prostitutiezorg en meldpunt en hoorplicht verplichte ggz.

Vanaf de begroting 2021 onderscheidt de GGD vier focuslijnen. Dit zijn:

- Gezond opgroeien;
- Gezond ouder worden;
- Meedoen naar vermogen;
- Gezonde leefomgeving. '

De bovenstaande taken van de GGD zijn opgenomen in de begroting van 2026.

Kaders en omstandigheden

Wet gemeenschappelijke regelingen

In de Wet gemeenschappelijke regelingen (WGR) is geregeld hoe een gemeenschappelijke regeling moet worden ingericht. De GGD HN is een gemeenschappelijke regeling. Artikel 34b heeft betrekking op de bevoegdheden van het algemeen en dagelijks bestuur van de GGD HN. Artikel 25, derde lid betreft de bevoegdheid van de gemeenteraad om een zienswijze af te geven.

Gemeenschappelijke Regeling GGD Hollands Noorden

De Gemeenschappelijke regeling GGD Hollands Noorden is een besluit tot samenwerking tussen de 16 gemeenten in Noord-Holland Noord. De GGD HN voert gemeentelijke taken uit die vermeld staan in de Wet publieke gezondheid (Wpg) en taken die bij of krachtens andere wetten zijn opgedragen. Daarnaast voert de GGD HN ook aanvullende diensten uit.

De financiële verordening GGD Hollands Noorden 2023

De financiële verordening bevat de uitgangspunten van het financiële beleid en de kaders voor het borgen van een financieel beheer en de inrichting van de financiële organisatie.

Artikel 4 van Financiële Uitgangspunten Gemeenschappelijke Regelingen (FUGR 2019)

In artikel 4 van de FUGR 2019 zijn de termijnen voor de zienswijzen, kadernota, begroting en jaarstukken geregeld.

Notitie 'informatievoorziening Gemeenschappelijke Regelingen' 2018

Deze notitie gaat over de kaderstellende, controlerende en volksvertegenwoordigende rol van de gemeenteraad bij gemeenschappelijke regelingen.

Argumenten en alternatieven

Argumenten:

1.1 De GGD HN heeft 2024 afgesloten met een positief jaarresultaat.

Als gevolg van hoge, niet begrote, rente-inkomsten, uitstroom van personeel en het moeilijk kunnen invullen van vacatureruimte heeft GGD HN het Cao-gat dat in 2023 is ontstaan vanuit de Cao SGO kunnen opvangen zonder de algemene reserve aan te wenden. Het uiteindelijke jaarresultaat is € 75.000 positief. De financiële meevallers zijn echter allemaal incidenteel.

1.2 Het positieve resultaat is helder toegelicht in de verantwoording 2024.

Het resultaat 2024 is in de verantwoording 2024 geanalyseerd en vergeleken met de begroting. In de begroting 2024, zoals vastgesteld bij de 2^e bestuurlijke rapportage 2024 (Burap 2), was een (voorlopig) negatief resultaat van € 635.000 opgenomen. Het resultaat over 2024 is € 75.000 positief, wat een afwijking van € 710.000 oplevert. Op pagina 11 t/m 13 worden de baten en lasten weergegeven en de begrotingsafwijkingen per thema weergegeven en toegelicht. De Klankbordgroep Financien heeft aangegeven dat het positieve resultaat helder is toegelicht.

1.3 Met een bestemmingsreserve Veilig Thuis kunnen de wachtlijsten (deels) worden weggewerkt.

Veilig Thuis (VT) was het jaar 2024 goed gestart. Er was geen wachtlijst op meldingen en de werkvoorraad onderzoeken/V&V was werkbaar. In de 2^e helft van 2024 is de werkvoorraad toegenomen, en is het niet meer

gelukt die weg te werken, waardoor werk uit 2024 is meegenomen naar 2025. De werkvoorraad is niet toegenomen door een hogere instroom, maar door wachtlijsten in de keten bij partijen waar VT aan overdraagt, waardoor VT vaak langer betrokken is, en door lagere productiviteit als gevolg van gestegen ziekteverzuim en relatief veel ouderschapsverlof bij VT. Veiligheid in gezinnen is belangrijk. Om zo snel mogelijk veiligheid in die gezinnen te krijgen die nu nog op de wachtlijst staan, is er een bedrag van € 300.000 nodig voor inzet van extra (tijdelijk) personeel. De reguliere begroting van VT heeft geen financiële ruimte om de meegenomen werkzaamheden vanuit 2024 weg te werken. Door het vormen van een bestemmingsreserve Veilig Thuis kan een deel van de extra inzet worden bekostigd. GGD HN is voornemens om het resterende deel te bekostigen vanuit de algemene reserve, waarover wordt geïnformeerd bij de 1^e Burap 2025.

2.1 De begroting is in lijn met de besluitvorming over de Kadernota 2026.

Op woensdag 12 maart 2025 heeft het algemeen bestuur (AB) van GGD HN ingestemd om het 5% bezuinigingsscenario te verwerken in de begroting. Dit zijn 11 bezuinigingsmaatregelen met een totaal bezuinigingsbedrag van 1,6 miljoen. Dit scenario is verwerkt in de begroting 2026.

Alternatieven:

1.1 Het toevoegen van het jaarrekeningsaldo aan de algemene reserve.

Een alternatief voor de resultaatbestemming van het jaarrekeningsaldo 2024 is het toevoegen van het saldo aan de algemene reserve. De algemene reserve in 2025 is echter toereikend om het financiële risico op te vangen. Het belang van het wegwerken van de wachtlijsten bij Veilig Thuis weegt zwaarder dan het op dit moment vergroten van de algemene reserve.

1.2 Geheel of gedeeltelijk uitkeren jaarrekeningsaldo aan de deelnemende gemeenten.

Omdat veel gemeenten een bezuinigingsopgave hebben voor de komende jaren, zou het uitkeren van het rekeningresultaat voor sommige gemeenten een welkome aanvulling zijn op de begroting. Het uit te keren bedrag per gemeente is echter beperkt. Geadviseerd wordt het belang van het wegwerken van de wachtlijsten bij Veilig Thuis zwaarder te laten wegen dan het voordeel van de beperkte bijdrage aan individuele gemeenten.

2.1 Zienswijzen indienen op de begroting 2026.

Op de Kadernota 2026 hebben de Kop-gemeenten verschillende zienswijzen afgegeven. Alternatief is om deze zienswijzen opnieuw in te dienen voor de Begroting 2026. Naar aanleiding van de vaststelling van de Kadernota 2026 door het algemeen bestuur is echter een compromis bereikt over de daarin voorgestelde bezuinigingen. Om redenen van werkbaarheid en solidariteit wordt geadviseerd om het bereikte compromis te respecteren door geen zienswijze in te dienen op de Begroting 2026.

Duurzaamheid

Niet van toepassing.

Bestuurlijke vernieuwing

Het voorstel heeft geen specifieke aspecten met betrekking tot bestuurlijke vernieuwing. Er is wel regionale afstemming geweest de gemeente Texel, Schagen en Hollands Kroon bij de vorming van dit advies.

Financiële consequenties

De Begroting 2026 GGD HN sluit op een saldo van € 0. De stand van de algemene reserve wordt ultimo 2026 geprognoseerd op € 448.000. Het financiële risico voor 2026 wordt ingeschat op € 1.020.000. De deelnemersbijdragen zijn geïndexeerd met het regionaal afgesproken percentage van 7,4%.

Met het realiseren van de bezuinigingen zullen naar verwachting hoge frictiekosten ontstaan. Dit risico is zeer groot en kan niet worden opgevangen vanuit de bestaande begroting. Daarnaast staat de algemene reserve onder druk, waardoor er mogelijk in de komende jaren een beroep op de deelnemende gemeenten gedaan moet worden.

De begrote bijdrage voor de GR taken zoals opgenomen in de Begroting 2026 voor de gemeenten in de KOP zijn als volgt:

Bedragen (x € 1.000)	Den Helder	Hollands Kroon	Schagen	Texel
Bijdrage GR taken	4.210	3.384	3.084	869

Dekking:

De hogere bijdragen voor de GGD worden verwerkt in de voorjaars-/kadernota's van de deelnemende gemeenten en zullen in eerste instantie ten laste van het begrotingsresultaat komen. Bij een negatief begrotingsresultaat zal via een dekkingsplan een passende dekking worden gepresenteerd.

Toelichting:

De hogere bijdragen van gemeenten aan de GGD HN, door indexering van 7,4% , worden iets gedempt door de bezuinigingen vanuit de kadernota.

Over de aanvullende diensten worden aparte afspraken gemaakt tussen gemeenten en GGD HN. Deze kunnen afwijken van hetgeen opgenomen is in de GGD begroting.

Uitvoering en Planning

Voor een regionale afstemming op de zienswijze wordt de Begroting 2026 van de GGD besproken in de RRN op 28 mei 2025. Op basis van het RRN advies wordt in de lokale gemeenteraden een besluit genomen over de stukken.

Communicatie

Het besluit wordt kenbaar gemaakt bij het dagelijks bestuur (DB) van de GGD. Het DB formuleert een bestuurlijke reactie op de zienswijzen. Het DB legt de Jaarstukken 2024 en de Begroting 2026 op 9 juli 2025 ter vaststelling voor aan het AB van de GGD, met daarbij de zienswijzen en de bestuurlijke reactie van het DB op de zienswijzen.